

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Lausunto
25.6.2025

1/1

TEM:n lausunto: Valtioneuvoston asetus rakennuksissa käytettävien energiamuotojen kertomien lukuarvoista VN/18837/2024

Työ- ja elinkeinoministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Ehdotuksessa esitetty mahdollisuus poiketa valtakunnallisista kertomista uusiutuvan energian osuuden ylittäessä 52 % on merkittävä muutos aikaisempaan energiamuotokerrointen käyttötapaan nähden.

Ehdotuksen mukaisesti verkkokohtainen uusiutuvan ja päästöttömän energian alkuperävarmennettu osuus voidaan huomioida energiamuotokertoimessa, jos osuus ylittää rakentamislain mukaisen uusiutuvan energian vähimmäisosuuden. Kyseinen kohta vaatii useita selkeytyksiä. Ensinnäkin kaukolämpö- ja jäähdytysverkon määrittely ei ole yksiselitteistä tapauksissa, joissa esimerkiksi kaupunkikohtaisten järjestelmien välillä on siirtoyhteyksiä. Verkon määrittelyä tulee tarkentaa. Ehdotuksessa jää epäselväksi mitä kaikkea lasketaan päästöttömään energiaan. Lämmölle voidaan myöntää uusiutuvan energian ja hukkalämmön alkuperätakuuta. Alkuperätakuulaki (1050/2021) ei ota kantaa energian päästöttömyyteen. Alkuperätakuiden hakeminen on vapaaehtoista eikä alkuperätakuuta haeta kaikelle alkuperätakuisiin oikeutetulle lämmöntuotannolle. Alkuperätakuilla voidaan käydä kauppaa kaukolämpöverkkojen toimijoiden sekä EU:n jäsenvaltioiden välillä. Alkuperätakuulain mukaisesti lämmön ja jäähdytyksen myyjällä, tuottajalla ja käyttäjällä on tietyissä tilanteissa velvollisuus varmentaa lämmön ja jäähdytyksen alkuperä peruuttamalla alkuperätakuuta. Epäselväksi jää myös mitä ehdotuksessa tarkoitetaan alkuperävarmennuksen pysyvyydellä.

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että olisi tarpeen vielä harkita ovatko alkuperätakuut oikea väline verkkokohtaisen uusiutuvan ja päästöttömän energian osuuden selvittämiseen.

Täytäntöön pantavana oleva uudelleen laaditun energiatehokkuusdirektiivin ((EU)2023/1791) tehokkaan kaukolämmitys- ja jäähdytysjärjestelmien kriteereillä (artikla 26) on ainakin osittain päällekkäisyyttä kaukolämmityksen ja kaukojäähdytyksen energiamuotokertoimilla tehtävään ohjaukseen kohti uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä kaukolämmitys- ja kaukojäähdytysjärjestelmiä. Energiatehokkuusdirektiivin 26 artiklaa ehdotetaan toimeenpantavaksi energiatehokkuuslakiin (1429/2014) tehtävillä muutoksilla.

Pia Kotro
Erityisasiantuntija